

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak				Felelős szerkesztő Kutasi Imre.	Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz. Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz. Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Helyben:		Vidékre:			
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona		
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "		
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "		
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "		

Nyomorgó kereskedelmi alkalmazottak.

Debreczen, nov. 16.

Hirtelenében, szinte minden átmenet nélkül beállott a tél hidege. A csalóka őszi napsugár melegét egyszeriben a ködös napok ridegsége váltotta föl. Itt a tél — minden iszonyatával. Hangulatfestésre vállalkozzam itt, a vezércikk rovát rideg szürkeségében? Vagy éppen a nyomoruság realiztikus, csupas rajzával keressem a hatást?

Főlöleges munka. Nem járkálunk csukott szemmel, de sajnos, bár mindnyájan mindent látunk, csak kevesen halunk és teszünk is valamit. Szemeink tisztán látnak, fülünk, kezünk mintha nem is volna. Nyomorgó kereskedelmi alkalmazottak! A mult tél nyomorusági kampányában ki hallott ezekről? Hallottunk munkanélküliekről, asztalosok, lakatosok, pékek nyomoráról, sőt még a „munkanélküli egyetemi hallgatók hájáról” is tudunk. De mit tudott a nagyközönség a nyomorgó kereskedőkről, nyomorgó kereskedelmi alkalmazottakról?

Pedig hát voltak és vannak szép számmal. Ez évben még többen, mint a mult évben. A vidéki nyomoruság hajítja szegényeket a metropolis felé, hol munkát, keresetet remélnek. A főváros csillogó fénye úgy vonzza magához a két-

ségbeesettek ezernyi tömegét, mint a villamos lámpák a nyári esteken röpködő bogarak rajját.

Egy-két nap, némelyik egy-két héten át is bírja a küzdelmet. Néhány garasával élél úgy, ahogy. Még vállalkozóbbá is lesz, szinte hevíti, bátrabbá teszi a küzdelem első próbája, mert még tud remélni. Azután már nem is remél.

Hogy azután mi lesz vele, arról főlöleges bővebben írnom. Egy része — a kisebbik rész — küzd, még egy csöppnyi ereje van, a nagyobbik rész meg elvesz a világ forgatagában. Fuit.

Mondom, nem hangulatfestésre, érzélgésre, vagy akár realiztikus rajzok produkálására vagyok szánva ez a rovat. Ugy került ez a téma éppen csak ide, hogy hát tulajdonképpen mégis csak van ennek is valami köze a kereskedelemhez, kereskedőkhöz.

És éppen a kereskedőkhöz akarok először is szólni. Kérni akarom őket, hogy akik olyan szívesen szerepelnek akkor, amidőn arról van szó, hogy a munkanélküliek nyomorát enyhítő adakozók névsorába kerüljön a nevük, ne feledkezzenek meg azokról a munkanélküliekről, kik hozzájuk a legközelebb állnak. A kereskedelmi alkalmazottakról, azokról az alkalmazottakról, kik éppen úgy küzdenek a létért, mint ők, a főnökök.

tél nézett férjére, midőn az belépett az ajtón.

— Nézd csak, Maris! — szólalt meg örömmel a jámbor indulatu Dugó. — Egy nyulat fogtam, az ám! . . . Lám csak mégis jó az Isten és nem feledkezik el a szegényről. Holnap beviszem Beregszászba. Megadnak az urak érte egy forint ötven krajczárt.

— Viszed ám a pokolba! . . . Megsütjük, aztán punktum! — mordult rá a gyorsnyelvű élettárs.

— Már biz azt nem sütogeted meg! . . . Mit érnel vele? . . . Nem jobb az ára, he? . . . Vehetek rajta néhány kiló málélisztet, meg még zsirozóra is jut valami.

— Nekem ne beszélj, — dohogott az asszony. — Ideje volna már nekünk is hustenni. Mióta bakáskodtál, azt se tudjuk: milyen az ize?!

Az összeütkezés megtörténvén, most az volt a kérdés: kinek részére dől el az ügy.

Az asszony erősen tartotta magát s erővel gyilkolni akarta az ártatlan jószágot. elenben Dugó sem ergedett. O az urak gyomrába szánta.

— Mire szegény embernek a hus? — mondta kérlelő hangon. — Aki puliszkából sem ehetik eleget, minek szoktatná a gyomrát az ilyen kíváncsi evedelmekre? Még talán meg se tudnád sütni illő módon!

— Hogy én? En la? — pattant fel az asszony. — Hát bolond vagy? . . . Azért szolgáltam öt évig a Korpádi uraság házában, hogy ilyenet illik? . . . Hogy én nem tudom megsütni? . . . Hát ha olyan számár vagyok, miért vettél el?

De ne csak azokkal törődjenek, kik éppen munkanélkül, állás nélkül nyomorgnak, hanem azokkal is, kik éppen még náluk, főnöküknél rettegnek az állásnélküliség örökös rémétől.

Gondolják meg, mielőtt akár egyik följeváló kénye kedve, intrikálya, vagy holmi pillanatnyi szeszély révén hirtelen elbocsátanak egy alkalmazottat, így télviz idején, Mert számtalan az ilyen hirtelen elbocsátás sok esete, különösen itt nálunk a fővárosban, hol hála az éppen reformra váró törvényes intézkedésnek, a főnökök külön megegyezésben kötik ki az alkalmazottak legnagyobb részénél, hogy bármely pillanatban minden fölmondási idő nélkül eltildíhetik. Nem úgy, mint a cselédeket, ezek tizennégy napi fölmondás után, hanem azonnal, bármely pillanatban, krajczárnyi megtérítés nélkül. . .

Ezt a kérést a főnökökhöz intéznők. Az alkalmazottaktól különösen a vidéki kereskedelmi alkalmazottaktól meg azt kérném, figyeljenek fel arra, hogy állásokat megtarthassák. Sose rajtok muljon, ha arról van szó, hogy állásukat megtarthatják-e, vagy nem. Azután meg ne törjék magukat a székesfőváros felé. Ne higgyenek a Hári János fajtájú kiérdemesült fővárosi alkalmazottak, nagyzólo henczegők meséjének arról a Kánaánról, mi itt volna. Mert ami itt nagyarányu, az csak anyomor. . .

— Hiszen, Maris, már csak ne jöjj olyan nagy haragba ne! Nem úgy értettem én azt!

— Akárhogy értetted is, — csataráit a nő, — ne bosszants engem ilyen gyanusitással. Most már azért is megölöm azt a nyulat!

— De biz azt nem ölod! — Azért is meg! — Már azt én szeretném látni! — No, hát vigyen vele az ördög! . . . Elvidd innen a szemem elől, hogy ne is lássam! — végezte be Maris a beszédet.

Elis vitte Dugó az istállóba s reggel, hogy dologra ment, erősen ráparancsolt Marisra, hogy csak jól ügyeljen reá. A pulya hozzá ne nyuljon a nyulhoz, mert elszökik. Majd hazajön ő früstökre s akkor beszélad vele Beregszászba.

Az asszonyt bosszantotta a nyul dolga. Bántotta lelkét valami, hogy nem az ő akaratára szerint történt a megállapodás. (Általános asszonyi gyengeség!) Ahelyett hát, hogy ügyelt volna a nyulra, mihelyt elment Dugó, síró rivó gyermekeit e szavakkal üldözte ki a házból:

— Menjetez az ólba. Ott a nyul, ját-szodjatok vele!

A gyerekeknek bizony nem kellett ezt kétszer mondanék. Futottak az ólban megkötozött labbai szomorkodó nyulhoz. Hoi egyik ragadta meg, hol a másik. A nagyobbik végre kitalálta, hogy lovazzanak vele. Hamarjába le is oldozták lábairól a köteleket és a szegény tapsi fülessel óriási kacaj között futároztak fel s alá az udvaron.

Odagyült a sok utcagyerek az udvarra

Tárcza.

Ugy szerettük . . .

Ugy szerettük egymást,
Mint két bohó gyermek,
Kiket a teremő
Gyöngé szívvél ver meg,

Azóta te bölcsebb,
Én öregebb lettem:
S megmosolyogjuk a
Multat mindaketten.

De ha találkozunk
Itt-ott te is, én is -
Felsőhajtunk busan:
Jobb volt akkor mégis. . .

Pakots József.

A nyul.

(Folytatás.)

Ékker rémült el az iczi-piczi nyul s most már bezzeg futott volna, de haszonlatannak bizonyult minden igyekezete. Dugó gyors mozdulatokkal kötötte össze ugrásra és futásra alkotott lábait s örömmel vitte este haza a pulyái közé.

Az asszony éppen a pitvarban készítette a szegényes vacsorát. Komor tekintet-

Háromezer munkanélküli, állásnélküli kereskedelmi alkalmazott retteg most a székesfővárosban a tél iszonyatától. Három ezer kereskedelmi alkalmazott, az üzleti pangás legszomorúbb időszakában. Három ezer kétségbeesett nyomorgó ember!

Zerkowitz Emil.

Közgazdasági állapotunk.

Debreczen, nov. 16.

Kereskedelmi kormányunk a kereskedelmi és iparkamarák 1900 ik évi jelentései nyomán 1200 oldalas vaskos kötetben számol be hűen az elmúlt év közgazdasági állapotáról. A munka nem annyira beszámoló, mint inkább őszinte tolmácsa hazánk megdöbbentően nyomoruságos helyzetének. Ez tényleg legfőbb érdeme a sok pénzbe került műnek.

Lapunk szűk keretében nem terjeszkedhetünk ki a terjedelmes munkának hosszabb kritikai méltatására.

Érdemesnek tartjuk azonban a könyvből néhány szemelvényt közzéadni, melyekből levonható a helyes következtetés.

Az általános áttekintés hazánk iparáról, kereskedelméről megjegyzi, hogy a dolgokat szépíteni nem lehet: az egész vonalon nagyon komoly a helyzet, sőt egyes pontokon szinte megdöbbentően sivár, komor jelentőségében kell méltatnunk az összes termelési tényezőket keserves helyzetét, a mezőgazdaságot ért csapásokat, a kereskedelem pangását, az ipar keserves küzdelmét, az általános pénztelenséget stb.

E szomorú viszonyok között a kormány biztató jelenségnek tekinti külkereskedelmi mérlegünk fokozatos javulását, államháztartásunk rendezettségét, a keresetforrásoknak kétségtelen gazdagodását (*) a párisi világkiállításán aratott fényes diadalt! Ez utóbbi fényoldalak lényegesen fődírtik azt a tulajdonságot (?) sötét képet, amelyet a közvetlen érdekeltség alkotott az elmúlt gazdasági esztendőről. Álljunk meg itt egy kissé. Ime,

s nagy lelki örömmel szemlélték a szegény nyul szabadulási törekvését. Már csak nyakában volt egy madzag s ezzel futottak fel s alá az udvaron.

Egyszer aztán, -- mikor éppen a kacaj legnagyobb mértékben tört ki, -- a rabbá lett nyul egyet gondolt. Lenni, vagy nem lenni? ez a kérdés. Ő pedig lenni óhajtott. Nagyszerűen a kötelet tartó fiú felé fordult hát, aki rémülten ugrott félre s egyuttal a kötelet is kieresztette a kezéből. Mire magához tért meglepetésből, már ő tapsifülessége tul járt ungon bergén. Abból ugyan nem lesz ma nyulpecsenye!

Maris asszony szinte örvendett magában, hogy így történt a nyul sorja. Mikor früstökre hazajött Dugó, hogy a nyulat Beregszászba szállítsa, gunyosan mondá neki:

— No, sütheted már a nyulat, ha nekem nem engedted megszűni.

— Mit beszélsz? ... Hát hová lett? — képedt el Dugó.

— No, vigyed Beregszászba az uraknak! Így jár, aki okosabb akar lenni másnál.

— Beszélj hát! — gyuladt haragra Dugó.

— Hol van az a nyul?

— Már én azt nem tudom, hol jár azóta! Elszökött a pulya kezéből.

Mint a vadállat, mely éhségtől kirozva prédára les, úgy ordított fel e szavakra

ismét a régi nóta. Husz kamara s ez alapon az egész magyar korona érdekelttsége tulságos sötétben látja hazánk közgazdaságát.

S mégis: nincs ok a kétkedésre, a csüggedésre; mert pénzügyi helyzetünk egyen súlyban van, s mert kényszerűségből többet adtunk el, mint amennyit vettünk, mert a párisi világkiállításból kifolyólag egynéhány ur, gyáros, hivatalnok ordít kapott. . . Ez untig elég. . .!

Olvastam azon gyárosok évi jelentéseit, kik százezrekre menő költséggel jelentek meg Párisban. Épp ezen illetékes érdekelttség keservesen mondta el, hogy az óriási költséggel szemben semmi pozitív eredménye a kiállításnak való megjelenésnek nem volt. Ők beszélik, hogy ha a kiállítások a jövőben is ily csékely, ugyszólván semmi eredménynyel kecsegtetnek, komolyan megfontolják jövőben a részvételt.

Nagyon gyöngé vigasztalás az százezer nyomorgó munkásnak, tönkrement iparnak vajudó kereskedelemnek, hogy gazdasági és kulturális életünk fejlődéséről örvendtesen győződött meg a külföld.

Szomorú és gyenge kárpótlás ez, mert nem őszinte! Egy előretörő államban évekig tartó súlyos megpróbáltatásnak nem szabad bekövetkeznie. Nagyon téved a jelentés abban, mikor a jelenlegi közgazdasági pangást ideig óráig tartó bajnak nézi. Az óramutató nem jelez esztendőket; mi pedig már éveken át nyomorgunk. A pesszimizmus ma nagyon is jogosult; ezzel ellenkező nézet hamisan mérlegeli a bajokat.

Nem elszomorító tünet az, midőn közepes természet mellett a legtöbb kamarai kerületben a gabonapiacok üzletvilága pangásról, hanyatlásról panaszkodik?

Tudjuk, hogy hazánk a legelső erdészeti államok közé sorolható; országunk dus erdőkben bővelkedik. Múltán remélhettük hogy e téren rendezett állapotok, megfelelő bevételi források fölött rendelkezünk. Ismét keserű csalódás! A jelentés őszintén konsztatálja, hogy az erdei fatermelésre és fake

reményeiben így megcsalatott Dugó. Az asszony gunyos szava még hevesebb forrongásba hozta vérét s az előtte nyelvelő hitves tarsát hirtelenében úgy nyakon felejtette, hogy az a gyors eséstől csaknem széthányta apró részeire a tulipántos ládát.

— Te erőszettted el, átkozott asszony! — ordított vad dühtől ingerülten. — Hanem megkeserülöd! Majd adok én neked nyulpecsenyét!

Adott volna ám, ha lett volna kinek! Maris asszony követte a nyul példáját s el-futott szülei házához, ott hagyva az öt gyermeket dühöngő férje ura nyakán.

Azóta napok teltek el. Dugó bősztült dühe is csilapult már, csak az asszonyt nem képes megvigasztalni, pedig már azt is igérte neki, hogy ha máskor nyulat fog, nem adja az uraknak, hanem megsüti a szakácsi teendőkhez kitűnően értő Maris asszonynyal.

Hasztalan minden. A mélyen sértett asszonyi állapot hallani sem akart bocsánatról és így a szegény Dugó még ma is teljes elhagyatottságban éldegél az öt gyermekkel, elmélkedvén a reá nézve oly gyászos ki-menetelűvé lett nyulhítoriá fölött.

(Vége)

kereskedésre se járt tavaly jó idő. Az enyhetől miatt a fenyőfa termelési viszonyok kedvezőtlenül alakultak. Aggasztó tünet, hogy a sok viczinális vasut dízára is a faanyag kiszállítására sok helyen nem állott vasut rendelkezésre. Miután a gazdasági hanyatlás tünetei külföldön is fölléptek, s szépen megindult fakivitel lényegesen megfogyott.

A kereskedelem összes ágaiban a helyzet nagyon elmérgesedett. Legfőbb helyen igen sok bukás és fizetéseképtelenség volt. A sanyaru helyzet okai: a derut gazdasági helyzet, a közönség fogyasztási képességének csökkenése. Hozzájárul ehhez az osztályverseny; a rendezetlen és megbizhatatlan hitelviszonyok a tulhajtott konkurrenczia. . . .

Szerény tengeri és tengarparti kereskedésünk is visszaesett; a mult év a fiemei piacra sem volt kedvező.

Az ipar állapotáról tulnyomóan kedvezőtlen, sőt helylyel közel nagyon sötét képet festenek az érdekelt kamarák. Ugy a fogyasztásra, mint az exportra dolgozó iparágak erős depressziója hatása alatt állottak, ami a jelentés szerint »természetes«, miután a gazdasági válság nem lojális hanem nemzetközi jellegű. A fogyasztási fölveteli képesség szemmel láthatólag gyengült, a termelés és értékesítés pedig nehezebbé vált.

Megemlíti a beszámoló jelentés, hogy a nagy ipari államok saját belföldi piacuk gyengülésével fokozottabban igyekeztek kiviteli területeiket kihasználni. Igaz! Ezt mi nagyon is éreztük Ausztria részéről. Legtöbb panasz az ipari körök részéről az osztrák verseny ellen irányul. Hazai gyárparunk ténykedése kétségbeesett küzdelem, sőt néhol élet halál harc az osztrák jóakarattal szemben.

A kézműipar már nem is harcol, az teljesen feladta a küzdelmet, ezeknek is az osztrák gyárpar kiméletlensége adta meg a haláldöfést. Legtöbb kisiparos keserű megadással várja a teljes pusztulást. — A nagy nyomor mindenkit meggyőzött arról, hogy a közös vámterületen boldogulni képtelenség. S aki hivatva volna a nemzet érzésének, ósájának, akaratának érvényt szerezni: a kormány, az hallgat!

Brutus.

A boerek szabadságharca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 16.

A délanikai Haynau egyik ítéletének végrehajtásáról számolnak be a mai tudósítások. A részletek a maguk borzasztóságában élénken világítják meg a délafrikai állapotokat. Lotter, boer parancsnokot Middelburgban kivégezték. Az ítélet kihirdetésének napján, Maurice parancsnok rendelkezése bejárt az összes üzleteket és az angol és hollandus lakosságot falragaszokon szólították föl, hogy a kivégzésnél legyenek jelen. Az ítélet kihirdetése előtt a foglyokat erős katonai fedezet alatt kivették a börtönből és egy nagy vérre vitték, amely körül az egész middleburgi helyőrség állt sorfalat. Lotter az egész aktus alatt a lehető legnagyobb nyugodtabb volt. Csak aztán, mikor visszavezették a czellájába, ajult el és teljes két óra hosszat eszméletlenül feküdt a börtön kőlapján.

Másnap reggelre tüzték ki az ítélet végrehajtását. A kivégzés helyeül egy, a

vároستól keletre fekvő dombot szemeltek ki egy parasztszekéren szállították ki az elítélteket a veszlőhelyre, ahol a hóbér már várta Lottert. Az egész kivégzés nem tartott tovább két percnél. Lotter az utolsó percig megőrizte hidegvérét és bátran lépett a bitó alá. Lotter hadsegédét, Schvans hadnagyot ugyanaznap délután végezték ki.

Ezek a legújabb hírek a harcztérről és sajátságos, hogy éppen a kivégzés napján Brodrick hadügyminiszter a londoni Carlton Clubban beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy soha háborút olyan emberesen nem viseltek, mint a délafrikai háborút. A miniszter a háboru hosszadalmaságát annak tulajdonítja, hogy eddig is nagyon jól bántak a boer házadókkal. Az elesett, megsebesült, vagy az országból távozott, vagy becstületszóra szabadon bocsátott boer harcosok száma tizenegyezerre tehető. A miniszter azzal a megjegyzéssel fejezte be beszédét, hogy a kormány annyira át van hatva annak a szükségességétől, hogy a boerok ellentállását megtörje, hogy új csapatokat szándékozik küldeni Kitchenernek a ki merült csapatok fölváltására. A csapatok állapota Dél Afrikában általában javult, s így abból a tizenhétezer yeomanrytól, akiket Kitchenernek küldtek, csak háromszázötven embert küldtek vissza.

770.000 korona eltűnése.

Sikkasztó számgyakornok.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 16.

A fővárosban mostanában egymást érik a sikkasztások. Ma ismét egy tekintélyes összeg eltűnését adja hírül a rendőrségi sajtóirroda. A sikkasztó egy egészen fiatal ember a ki most áll pályája lekezdésén, s így az eset csak annál megdöbbentőbb és egy első moritó kórtünetként jelezhető.

A negyedik kerületi előjáróság megbizta délután egyik számgyakornokát, Egri Kecskeméthy Győzöt, hogy vigyen 770.000 koronát a központi adóhivatalba. — Vele kútek egy szolgát is Kocsin mentek együtt, s közben Kecskeméthy felküldte a szolgát egyik barátjához amikor is kivett a pénzes táskáából 290 darab ezrest. Az adóhivatalnál az mondta a szolgának, várja meg; maga azután egy ájáró házon át megszökött.

A szolga két óra hosszat várt Kecskeméthyre. Mikor látta, hogy nem tér vissza, elment az előjárósághoz s jelentést tett az esetről. Természetesen értesítve lett a rendőrség is ahonnan az összes detektiveket mozgósították. De Kecskeméthynek azóta nincs nyoma. Letartóztaták a szolgát és a kocist is de csakhamar szabadon bocsátották őket.

Az eset híre este elterjedt már az egész fővárosban. Kecskeméthy Győző 23 éves és negyedéves joghalgató. Nemrég az egyetemen még a nemzeti párt vezére volt.

A sikkasztó Kecskeméthy Győző elleni korozést a személy leírásával és miniasüfényképével ma külték meg Debreczenbe is a főkapitányi hivathoz. Kissé elkésaten érkezett, azóta Kecskeméthy akár ki is mutathatta volna magát Debreczenben.

Tegnap különben híre terjedt hogy Kecskeméthy elfogták. Ugy hírelték, hogy szülei lakására ment, hol bűnét bevallotta édes apjának, aki rögtön a rendőrségnek adta át. Ez a hír azonban nem felelte meg a valószínűségnek.

Kecskeméthy még szabad levegőt élvez valószínű azonban hogy a magáról megfeleltkezett fiatal ember rövid időn belül kézrekerül.

Az elrablott tehenses szekér.

Rablótámadás a kajántói uton.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 16.

Kellemetlen kalandja akadt tegnap délután két fiatal oláh suhancznak. Retyika Vaszi és Gyorgye a nevük, Kajántóra valók, hová éppen haza indultak egy négy tehenses szekérral. Csöndesen ballagtak a kajántói uton, mikor egyszerre négy oláhot láttak szembejönni. Mindegyiknél vasvilla volt. Hogy a szekér elé értek, minden további bevezetés nélkül, ériási kiabálás közben rátámadtak Retyikákra s a vasvillákkal ütlegezni kezdték őket.

A megrémült fiuk természetesen nem védekeztek, s így jónak látták a tuleró elől menekülni. A négy oláh azonban utánuk szaladt s végig kegette őket a kajántói uton, a város felé. Mikor a vasut állomáshoz értek, itt már nem merték tovább folytatni az üldözést.

Retyika Vaszi és Gyorgye most bejöttek Kolozsvárra, s itt a rendőrségen elmondták, ami történt velük négy és öt óra között a kajántói uton.

A kihallgatásnál a két panaszos nem tudott semmi közelebbi felvilágosítást adni támadóikra nézve. Retyika Gyorgye mondott annyit, hogy ő az egyik oláhot ismeri csufnevén: Fluérás Juonnak hívják.

A jelentés után azonnal lovas csendőröket küldtek ki a rendőrségtől a helyszínére. Hirenyma sem volt a vasvillás oláhoknak, de a négy tehenses szekér is eltűnt.

Rémes büntény.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 13.

Vlád községben Miczkiecz Márton, odaváló lakos leányát megkérte Ruscher Antal de a gazdag szülők elutasították s leányukat arra kényzserítették, hogy Bider Tamáshoz menjen férhez.

A leány nem mert ellent mondani a szülőknek s két héten ezelőtt megtörtént az eljegyzés. — Azóta a boldog vőlegény esténként ellátogatott a menyasszonyához, a ki a legkevésbé sem árulta el, hogy vőlegényét nem szereti.

A kikoszorozott vőlegény gyakran, találkozott a leánnyal s megbeszélte vele hogy Bindert, a ki utját állotta boldogságuknak elpuzztítták.

Szurdán este Binder az utcára nyíló kis kapuban beszélgetett jegyesével. — A leány behívta vőlegényét a kertbe, a hol egy padon beszélgettek.

E közben Rusher észrevétlenül Binder háta mögé kerül, hurkot vetett a nyakába, lerántotta a földre s addig szoritotta, — míg megfuladt.

Ezután a leány segítségével a holttestet kivitték a kert alá és ott hagyták. Ma reggel az arrajáró emberek megtalálták Binder hol-

ttestét azonnal bejelentették az esetet az előjáróságnál.

Rusher erősen tagadta a tettét, ám a leányt e keresztkérdésekre csakhamar megzavarták s bevalotta, hogy Rusher folytatta meg Binder. A csendőrség a két gyilkost letartóztatta.

Színház.

Színházi műsor.

Szombaton, november hó 16 án, bérlet 41-ik szám »B« — III-ik Richard király. Tragédia 5 felvonásban. Irta; Shakespeare.

Vasárnap, november hó 17 én két előadás; délután 3 órakor félhelyárral: Napfogyatkozás. Operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzte; Ifju Bokor József; — este 7 és félórákor, bérietszünetben, új bemutattással és átdolgozásban, először: — »Uriel Acosta. Színmű 5 felvonásban.

Uriel-Acosta.

Dráma 4 felv. Irta: Guttkoro magyarra átdolgozta; Odry Árpád Zenéjét szerzte: Károly Péter.

Első felvonás.

Manassé gazdag kereskedő háza. Vendégség van Ben Jochai tiszteletére, ki évekkel előtte eltávozott, mint Manassé leányának Judithnak vőlegénye; de gazdag zsidó ifju Hollandia leggazdagabb örököse, ki halálosan szereti menyasszonyát s kit vissza téve más férfi társaságában látott. Judith időközben beleszeretett Uriel Acostába egy vagyontalan; de szellem és tudásban gazdag fiatal emberbe, ki jogot tanulni ment Amsterdamba s egy könyvet is bocsájított ki, — melyben bölesekedik, hogy a régi zsidó vallás nem a mai kornak való s az orthodoxismus ellen kiör s könyvében fel akarja világosítani az új nemzedéket, hogy a régi zsidó vallásuk barbarismus és fanatizmus. Ezért a zsidók fellázadtak ellene s a papok hármastanácsa a könyvet Se Sylva tudósnak adja át vélemény adás végett, ki a Thalmud és Thora szerint ítélve a könyvre írja, hogy szerzője nem lehet zsidó, s ha az, ugy száműzéssel sujtandó. De Sylva egy igen okos és bölcs férfi, ki tiszteli Urielben a nagy szellemet és tudást; de régi vallás ahoz hű maradva nem tud neki igazat adni. A hármastanácsnak tudomására jutott, hogy Uriel Manassé házában tartózkodik és elküldi De Santos rabbit, hogy az egyház átkát és száműzetést mondja ki Acostára. — De Santos rabbi csakugyan megjelenik Manasse házában és kimondja az átkot Uriel fejére, kitől minden hitsorsosa elfordul csupán Manasse leánya Judith hisz Uriel könyvében és elfordul atyjától, hogy Acostához pártolhasson.

Második felvonás.

Manassén győzedelmeskedik az apai szeretet és Judith szavára hallgatva kész beleegyezni Uriellel való házasságába; ha visszavonja könyvének tételeit. — De Sylva Acosta lelkére beszél és tudtára adja, hogy csak ugy nyerheti el Judithot, hogy a könyvében irakra kijelenti, hogy hazugság és bűnbánatot tesz. Acosta nem tágit és kész inkább szerelmét feláldozni semhoggy tanait visszavonja. Mivel semmiképpen sem tudják meggyőzni vak anyját küldik hozzá, kit végtelen szeret és nem tudott tőle még soha semmit sem megtagadni. Anyja először kéri, könyörög, végül anyai áttokkal fenyegeti fiát, kit ez oly mélyen megrendít, hogy kész anyja kívánságának eleget tenni és az egyháztól bűnbocsánatért esdeni.

Harmadik felvonás.

A zsinagóga. Acosta az anyja és Judith kérelmere a megbánás jeleit mutatja. Akarja meggyőzni a zsinagóga ajtajára ott háromszor kö-

pog, egy szolga kinyitja az ajtót és elvezeti a fogságba a vizsgáig. — A hármastanács elvezetik, hol Aciba főrabbi a lelkére beszél és a Thalmud és Thóra alapján ítéletet mond rá. Aciba a bűnbocsánat szövegét felolvassa a nép előtt, »hogy mind az, a mit irt könyvében hazugság s hogy átkozott legyen a kéz, mely a sorokat írta. S ezért kész tétét megbánni s a templom ajtóba fészkik, hogy a ki akar átjárni,» — ez a megálázás. Ben Jochai, Judith vőlegénye, ki megtudta, hogy menyasszonya anyja beleegyezett Uriel s leánya házasságába, menyasszonya iránti szerelem féltésből bosszút esküszik s Manasset titokban vagyóilag tönkre teszi s felajánlja neki segítségét azon feltétel alatt, ha Judith kezét ismét neki adja. Judith, hogy atyját a koldus börtől megmentse, beleegyezik; kész Ben Jochai neje lenni, ki bosszúval telve a templomhoz rohan s kárörvendve először lépi át Acostát, csak hogy ő legyen az első a megalázásban. — Uriel iszonyu dühbe fakad és ruháját letépvén vissza vonja mind azt a mit pár percczel előbb bűnbánólag felolvasott, s elrohann magával vive De Santos rabbi második átkát is.

Negyedik Felvonás.

Ismét Manassé háza. Judith és Ben Jochai esküvőjére készülnek elő. Uriel bolyong erdőben, mezőkön, nem merve menni emberek közé. Édes anyja meghallva fia tettét, nem bírva el a csapást, meghalt s Urielt még anyja sírjához sem engedték, sőt a temető örök elűzték onnan! Judith Ben Jochait nem szeretve, elhatározza, hogy inkább meghal, sem hogy neje legyen s felhasználva egy kedvező pillanatot, — mikor Uriel bucsuzni megy hozzá, — mérget iszik. Acosta Judithot szintén szeretve, nem tudja túlélni kedvese halálát és szintén öngyilkossá lesz. — De Sylva pedig szemrehányással sújja a papokat, hogy a két fiatal lény vállásuk iránti vakbuzgalmának áldozata; mert azt mondja: »nem az a fő, hogy mit hiszünk, hanem, hogy miként hiszük azt!«

Evvel végződik a darab! Mennyi igazság van ebben. S ebből látjuk, hogy csupán pár száz évvel ezelőtt is mily barbar népek lakták e földet.

Uriel Acostát maga a fordító: Odry Árpád, Manassé apát: Bartha István, Ben Jochai szerelmest: Szabados Sándor. A böles de Sylva tudóst: Szathmáry Árpád, Aciba főrabbit: Sziklay Miklós, De Santos rabbit: Székely Gyula és Acosta anyját: Breznay Anna játsszák.

Mint értesültünk, a debreczeni izr. templomi kantus a rabbi átengedte ezen előadásokra, a mi még inkább fogja emelni e szép és hatásos darab értékét. — Zenéje igen bájos fülbemászó keleti zene s különösen szép két dal van benne, mit két zsidó leány énekel. Az egyik zsidó leányt a mi szeretett bájos hangu F. Kállay Lujzánk, a másikat pedig Bárdos Irma játssza s a debreczeni közönségnek ismét egy élvezetes estét fog szervezni Komjáthy János, ki az utolsó saisonját valóban művészi műsorral látta el.

Értesítő.

• Doktor Klausz. Kevés számú közönség előtt került színre az ujonnan fölmelegített régi jó vígjáték. A közönséget bizonyára a kellemetlen esős idő tartotta vissza a színházból. A kik azonban ott voltak, nagyon jól mulathattak a darab egyes fordulatain. Különösen tetszett Nagy Gyula remekül alakított s kitűnően játszott beteg parasztja. Kiss Irén, Szabó Irma, Szathmáry Árpád, Sziklay és Tanay jó játékkal járultak az est sikeréhez.

N A P H I R E K.

— Meghívó. A Csokonai Kör 1901. évi november hó 16 dikán szombaton délután a város székházának nagytermében Csokonai Vitéz Mihály születése évfordulója alkalmából ünnepélyes ülést tart, melynek tárgyszorozata következő: 1. »Dal a tihanyi echóhoz« Csokonaitól. Előadja Fentzl Rudolf karmester vezetése mellett a »Petőfi dalkör«. 2. Elnöki megnyitót: Górsai Kálmántól, a kör elnökétől. 3. Csokonai tragikuma. Felolvasás. Tartja Dr. Kardos Albert, a kör választmányi tagja. (5 perc szünet.) 4. Lilla arcképének bemutatása, Komlóssy Arthur a kör I. alelnökének előadása mellett. 5. A tanubizonyosságul hívtat liget. Megkövetés. Csokonai Vitéz Mihály költeményei. Előadja: Odry Árpád, a debreczeni színház tagja. 6. Csokonai »A Csikóbőrös kulacsához« című dala. Előadja: a »Petőfi dalkör«. Belépés díjtalan. A meghívó későn küldetett be, csak most közölhetjük.

— Értésítés. A sárkúti tanyánál levő katonai nagytávolsági és harcszerű lőtérrel folyó évi november hó 23 án a helybeli katonai csapatok által harcszerű czéllövészet tartatik. A czéllövészet a fentebb jelzett napon reggel 7 órakor kezdődik és déli 12 órakor végződik. — Minhogya czéllövészet megközelítése életveszélyes, az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez után is felhivatik.

— Ünnepele. A debreczeni ev. ref. egyház Leánynevelő Intézete szeretett igazgatója Dóczy Gedeon születésének évfordulója alkalmából 1901. évi november hó 17 én d. u. 5 órakor, az intézet dísztermében ünnepelet rendez, melynek műsora következő: 1. Üdvözlő dal. Szerző Sacchini Antal. Éneklő a növendékek kara. 2. Ünnepele. Irta Sáfáry Lajos tanár. Szavalja Rickl Margit tk. IV. o. n. 3. Rákóczy kesergő. Vegyes karra átírta Tóth Árpád tanár. Éneklő az intézeti vegyes kar. 4. Szeresd a gyermeked. Irta Pósa Lajos. Szavalja Hunyady Margit. 5. a) Örök az élet, szerző Tóth Árpád. b) Holdas éj. c) A két gránátos, Schumanntól. Éneklő Sáfáry Lajos tanár, zongorán kíséri Tóth Árpád tanár. 6. A nővérek. Szimfonia felv. Bárdos B. Dömök Antóniától. Személyek: Alice Lengyel Irma, Erzsike Szöcs Margit, nővérek. Metánia Pető Ilona, Etelka Puky Róza, barát-nők. Juliska Szabó Mariska. Mari szobalány Magda Teréz. 7. Le réve angélie Rubins-teintől. Spanyol caprice Moszkowszkytól. Zongorán előadja Tóth Árpád tanár. 8. Magyarzene. Szász K.-tól. Szavalja Szabó Irén tanítónő. 9. Berekesztő dal. Sz. Nagy Károlytól. Éneklő az intézeti férfikar.

— Különvonaton a tűzhöz. Az éjjel Debreczen—V. Pércs közötti vonalon a 6. számú őrháznál felhalmozott talpfa meggyuladt. A tűz oly veszedelmesen terjedt, hogy elpusztítással fenyegette a tűzhöz közelfekvő őrházat is. A tűzről értesítették a debreczeni tűzoltóságot a honnan rögtön elindították a tartalék őrséget, a melyet különvonaton szállítottak a tűzhöz. A vasúti állomásnál a tűzoltókhoz csatlakozott egy csapat vasúti munkás is a kik sokat segítettek a tűzoltóknak. Sikertől is a tűzoltóknak a munkások

segítségével eloltani a tüzet s megmenteni az őrházat. Hogy a tűz miokból keletkezett azt majd a vizsgálat fogja kideríteni.

— Megrugta a ló. Pál András 25 éves kocsis az éjjel ittasan tért haza. Bement az istállóba és ott a lovak körül kedett behátni. Az egyik ló azonban megrugta a részeg kocsis, úgy hogy az rögtön összeesett. Pál Andrást reggel a gazdája nagy vértócsában eszméletlenül találta az istállóban. Két oldal bordája betört és a fáján is súlyosan megsérült. Pál Andrást a gazdája lakásán ápolják.

— Elfogott tolvaj. Vrad Károly rovtó multu csavargót az éjjel letartóztatta a pécsi rendőrorjárat. Eppen akkor fogták el a mikor Pokdor János Orsolya utcza lakásából az elrabolt holmival kilépett. Vrad a mikor a rendőroket megpillantotta eldobta a zsákokot és futásnak eredt. A rendőroek elől azonban nem tudott elmenekülni és elfogták. Az eldobott zsákban párnákat és ruhaneműt és élelmiszert találtak. Vradet fogva tartják.

— Löpor nyomoruság. Debreczen s vidékének mintegy 3—400 vadásza az egész idény alatt képtelen magát löpor szükséglettel ellátni, mert csak nagy ritkán s a kiváncsalomhoz képest redukált mennyiségben kaphatók. Egy ilyen nagy város tekintélyéhez mérten lehetséges é ez? s nincsen arra mód, hogy ne csak ígéretek nyerjen folyton a venni szándékozó vevő az üzletbe, hogy érkezni fog, hanem a rendes árba számítva megfelelő minőségű és mennyiségű löport is beszerezhesse?

— Kettős eljegyzés. Takár József fűszerkereskedő és Varga Lajos József cs. és kir. őrmester folyó hó 14 én tartották eljegyzésüket. Némethy József helybeli iparos szép és kedves leányával Esztkével és Juliskával. E kétszeres figyet a család nagypompával ünnepelte meg, hol Kiss Béla zenekara mellettt kivilágos kiviradig tartó táncz közepette oszlott szélylyel a rokonság.

— Ahol mindenki korcmáros. Kevés helyütt van oly jó dolga az iszákos embernek, mint a Fiumével szomszédos Susak és Tersatto községekben. Az ottani községi előjáróság ugyanis a fogyasztási adóberlet beleegyezésével, arra kérte az ogulini pénzügyi igazgatóságot, engedje meg, hogy Susakon és Tersatton minden bortermelő a saját házában tarthasson kimérést. A kért engedélyt a napokban kapták meg a községbeliek, s most csaknem minden második házában korcmát nyitottak a tersattóiak.

— Furfangos család. Kállay Antal debreczeni lakos egy furfangos csalárról tett jelentést a rendőrségen. Már régebb idő óta tartozott százhat koronával Mikó Istvánnak. Mikó kérte a pénzt Kállaytól, melyről váltó is volt Mikónál és még 22 koronát követelt a kamat fejében. Kállay hajlandónak mutatkozott a pénz visszafizetésére és tegnap délután a városháza előtt volt a találkozhely. Kállay átadott Mikónak 130 koronát, amelyből 2 korona neki még visszajárt. — Mikónak nem volt apró pénze és elküldte Kállayt, hogy váltsa föl a pénzt. Mikó Kállay odajárt a pénzt fölvaltati, eddig Mikó a nála levő 120 koronával és a váltóval eltűnt. Kállay mikor visszajött, már nem ta-

talta ott Mikót. Rögtön keresni kezdte, de nem tudta megtalálni, ezért aztán csalásért jelentette a rendőrségen.

— **Várkonyi szereplése.** Várkonyi István a hírhedt földosztó, ki csak az imént töltötte ki a lázítás miatt rá szabott egy évi börtön büntetést, alig hogy kiszabadult, ismét megkezdte végzetes igazgatását. Ujból az Alföld az melynek békés népességét akarja végzetes tanainak megnyerni. Szeghalom, Vésztő, Csökön, Füzesgyarmat és Gyomáról sorra érkezik a hír, hogy a hírhedt agitátor, ki már annyi vérengzésnek volt az okozója, hetek óta hűdelti vezedélmest tanait, Működését nem csak a hatóságok kísérik éber figyelemmel, de nyugtalanokdnaka a szociálista pártok is, melyek a mozgalmat a törvényes mederbe öhajják tartani, mert attól félnek, hogy Várkonyi ismét csendőrségi szuronyok közzé viszi a békés magyar népet, mit miadéknépven el kell kerülni.

— **Ez is statisztika.** Egy német statisztikus, a ki bizonyára megunta a maga száraz mesterségét, egy kis élénkséget akart a tudományba belevinni és ezért statisztikai kimutatást készített arról, hogy a regényekben és a novellákban a szerzők bizonyos módon hányzor vallatnak szerelmet hőseikkel. Ebből a statisztikából megtudjuk, hogy száz eset közül 81-szer esküszik a hős, hogy hősnője nélkül élni sem tud, 72 szerelmes kécsőkkel, 60 pedig ajkcsőkkel vallja be az édes titkot, 11 pláne az ideál orczipájának megcsókolása által vallja be érzelmét. Megnem hallgatott szerelmi vallomások után keletkezett lelki tusa közben huszonegy regényhős esküszik mindenre, a mi előtte szent, hogy »8« nélkül élni nem tud, 14 teljesen szótlanná válik, 6 belenyugszik és 3 kíváncsioról Amerikába. A szerelmi hősnők közül 37 már előre tudja, hogy mi lesz a vallomás, 35 előjul örömeiben, 70 a hős karjai közé omlik, 14 elpirul és arcát tenyerébe rejti és csak kettő mondja, hogy: »beszéljen a szemével.« A sorozatban csak egy hősnő szerepel, mint olyan, a ki a szerelmi vallomás meghallgatása után — prüsszent. Van aztán a kimutatásban egy speciálitás is. Ez egy 48 éves nő, a ki a szerelmesnek megengedi az első csók adását, de kiköti, hogy az a lehető legilledelemesebb mozdulatok között történjék meg.

— **Korán kezd.** Ma délelőtt egy 12 éves nek látszó fiúcska állított be a zálogházba két aranyűrűt és egy női ezüst órát akart elzálogosítani. Mikor megkérdezték tőle, hogy menyit akar az ékszerért azt felelte: két forintot. Ezel vonta magára a gyanút a kis fiú, mert a gyűrűk értékesek és így biztosra vették hogy nem becsületes uton kerültek azok a gyermekhez. Rövid vallatás után a kis fiú. Koplák Imre maga bevallotta, hogy a gyűrűket és az órát úgy lopta el a nővére szekrényből. A kis tolvajt a rendőrségre vitték s míg szülei meg nem jelentek, ott tartották a kis gonosztevőt.

— **A vidéki bejelentőhivatalok.** A vidék nagyobb városaiban létesítendő bejelentési hivatalon fölállításának előmunkálatain seregyen dolgoznak, mert a legtöbb helyen már január hó elsejével meg akarják kezdeni a működést. A vidéki bejelentőhivatalok a székesfehérvári államrendőrségi bejel

tési hivatal mintájára készülnek. — A hivatalos teendőket a nagyobb városokban egy hivatalfő, egy irnok és egy díjnok fogja végezni. Önállóan működő bejelentési hivatalnok csak a nagyobb városokban lesznek, míg a községekben az ezirányu teendőket a jegyzői hivatal fogja végezni. Az állandó lakosok és látogatók ugyanis január elsejétől kezdve kötelezőleg nyilván tartandók.

— **A reklám.** A kereslet és kínálat leggyorsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője a hirdetés, reklám. — Állandó, észszerű reklámozás minden üzletnek, gyáros, kereskedő vagy iparosnak a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban megtudható az »ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ« hirdetési osztályánál, tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő, Budapest VII. Erzsébet-körut 54, ahol fölfelműtálatlan pontosággal, kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és nagyon olcsón eszközlik az összes hirdetések, reklámokat úgy a budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban.

— **Érdekes esküvő.** Egy dunamelléki város társadalmi életében előkelő szerepet játszott a Sz. család. Volt is miből. A vagyonban usztak, az uri osztály színe-java járt-kelt hűzükba és egyetlen eladó lányukért nem egy egy előkelő család sarja versengett. A márvelt lelkületű lány azonban már régóta egy szerény jövedelmű megyei hivatalnoknak igéte kezetés a dúsgazdag szülőik leányuk hajlamának engedve beleegyeztek a házasságba. Nem volt boldogabb jegyespár a világon. de nem is volt irilgyeltebb ember a világon mint a vőlegény. A lakodalom napja már ki volt tűzve. Remény, szerelem és boldogság volt a fiatal jegyesek élete. De mint minden hal úgy így is beigazolta a sors, hogy nin csen rózsza tövis nélkül. Sz. ék egy rokonugk lelketlenége folytán elvesztették teljes vagyonukat. Eppen az esküvő előtti napon jutott ez a hír nyilvánosságra. Az emberek összedugták fejüket. Találgatták, hogy meglesz-e az esküvő? A platyka pedig a szélrózsza minden irányába elvitte a lehetetlen nél lehetetlenebb híreket. Az esküvőre a meghívott vendégek már csak kíváncsiságból is teljes számmal megjelentek. Csálódtak az esküvőt megtartották. Szomorú volt nagyon, mert ezentul a fiatal férjnek csekély fizetéséből az öregeket is el kellett tartania. Annyi még jutott, hogy a lakzit megtarthaták. Számos üdvözlő sürgöny érkezett, melyek közül a következő visszaszerelte a vagyont a kétségbeesett család tagjainak: »A mai huzason nálunk vásárolt sorsjegyükkel megnyerték a főnyereményt Török A. és Tsa bankháza Budapest V., Váci-körut 4.« Ilyen vigan végződött a kezdetben szomorú lakodalom.

Nem is ment volna feleségül Bácsi Mihályhoz, ha Laczi rá nem beszél, Kata ugyanis vele közlé legelőbb, hogy a gazdag Bácsi Mihály szeretné feleségül venni.

Pityke Laczi éppen nem ellenkezett ebben azt mondta: Ha megkért, hát csak engedj hozzá!.. Van jó dolgod vissza nem utasítani!.. Kire várnál?.. Tudhatod, hogy én nem vehetlek feleségül!.. Velem egy asszonynak zavaros lenne az élete!.. Bácsi Mihály gazdag ember s e mellett keveset törődik valamivel. Szabadon csinálhatsz felőle bármit s én előttem a régi leszesz!.. Ne félj, falkereslek én ott is!.. Ha valami jó rejtekhelyet találhatunk udvarában, legalább lesz hova eldugni a tiltott portékát.

Igy fogata el Kaczér Kata Bácsi Mihály kezét s így mondta meg Csupo Marczinak a biztató ígératot. Ezért dinom dánomott mindig, mióta Bácsi neje lett, hogy annál zavartalanabban s feltűnés nélkül fogadassa titkos kedvesét.

Bácsi Mihálynak gondolatában sem volt neje gonoszsága, Barátságot kötött Pityke Laczival, ki gyakran elnézett házához beszélgetés végett.

Hét év mult ama hideg téli éj óta, melyen Bácsi Mihály megtalálta a hóba temetett gyermekét.

Semmiféle nevezetes esemény nem történt Veszényben. Bácsi Mihály házában is változatlanul folytak a napok.

Mióta megtalálta a kis kósza gyermeket azóta szemlátomást gyarapodott.

Mintha csak istenállás gyanánt küldjék volna neki valami mentőangyaló azt a kis leányt!

Utált lett előtte a korhely s felhagyott örökre a korcsmázással, hova edéig rendszeresen elhordta a napi keresményét

Olthon tartózkodott és szigoruan felügyelt a kis leányra.

Sajtette már neje gonoszságát s azt is tudta, hogy a ravsz nő tilkon egyetért Pityke Laczival.

Ki is adta a leánynek az utat. Megmondta neki, hogy többé házába ne merészelj tenni a lábát,

És csudálatos! Mihály Pityké Laczinak ki lett adva az ut, vége szakadt a dinom dánomolásnak.

E körülmény bosszantotta a rozslékű Katét, mert többé nem lehetett feltűnés nélkül fogadnia kedvesét.

Azonban az asszonyi ész, ha arról van szó, hogy éber órködőjét kijátsza, felette furfangos.

Kata is ügyesen ki tudta mődulni, hogy titokban találkozhassék kedvesével.

Ebben ismét Csupo Marcz volt segítségére, ki nénye házában rendezett találkozókat az egymásért hevülő félknek.

Egy ily találkozás alkalmával, Pityke Laczi felhozta, Kata előtt Bácsi Mihály megváltozott természetét.

(Folyt köv.)

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népelethől. —

Írta: Szini Péter.

XII.

Egy gonosz terv.

Azt nem is gyanította, hogy Kaczér Kata még nálánál is jobban szereti.

Kaczér Kata pedig még most is azon szerelem bűvölő hatása alatt állott, melyet még leánykorában érzett Pityke Laczi iránt.

Nyilttér.

Ne mulassza el senki őszi és téli divatcikkek beszerzése végett fölkeresni a párisi divatruházat, Debreczen, a m. k. főpostá mellett, a hol női felöltőkben, leánykabátokban, gyermek köpenyekben díszített női kalapokban, selyem blousok, szőrmekülönlegességekben, meglepő dúsválasztékú ujdonságok kaphatók. Bimulatos olcsó szabott árak.

Kiadó lakás.

Kiadó hatvan utca 22. sz. alatt egy lakás mely áll 3 utcai, egy udvari és előszobából s hozzátartozókból. Értekezhetni ugyanott a háztulajdonossal.

Eckert — Edelbraut-féle
gyógyhatásu

Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jóízű gyomor-rósió,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszer

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

A Cervelló tanárféle
IGAZOL

és az ehhez szükséges telélegző készülék „SALUS” a melyet bel- és külföldi kórházakban

a tüdő és légzőszervek

bajainál kipróbálták orvosi rendelésre minden gyógyszer-tárban kapható.

Prospektust és felvilágosítást bérmentve küld a

„NÁDOR GYÓGYSZERTÁR”

Budapest, VI. Váci-körut 17.

Nyerhető:

Egy jutalomdíj 600.000 kor.	400.000 kor.	200.000 kor.
2 á 100.000 kor.	1 á 90.000 kor.	1 á 80.000 kor.
1 á 70.000 kor.	2 á 60.000 kor.	1 á 40.000 kor.
5 á 30.000 kor.	1 á 25.000 kor.	7 á 20.000 kor.
3 á 15.000 kor.	31 á 10.000 kor.	67 á 5000 kor.

stb. stb. stb. Összesen:

50.000 nyere = 13, 160.000 koron-
mérv értékben.

Legnagyobb nyereség esetleg

Egy millió korona.

Lukács Vilmos

Bankházában

Budapest, V. ker., Fürdő-utca 10. szám.

Legrégibb és legajánlhatóbb osztálysorsjegy főelárusító hely szétküld I. oszt. sorsjegyeket eredeti árért:

Egy egész	Egy fél	Egy negyed	Egy nyolczad
12 korona	6.—korona	3.—korona	150. korona

a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett is.

!! Nagy alkalmi eladás !!

Halmágyi Sámuel

női- és gyermek felöltők legnagyobb áruházában,

Piacz-utca 47. sz.

!! Feltűnő olcsó árak !!

Bundák, paletók, kabátok, figarók, köpenyek, gallérok, szőrme-gallér, szőrme-paletó, boák, koltjek, karmantyuk.

Selyem- és lüszter zsuponok fiatal és selyem blúzok leány felöltők és leány paletók szőrmevel és szőrme nélkül.

190
sy
sch
Budap
TRO
zlatese
TRO
igen jó
mánál
TRO
jobb a
hor me
betegel
TRO
ÉT
stetó s
TRO
KET
nagy
legjob
Ut
Dr. LA
Budap
1539.
19
1028
közh
ref. c
kerti
enne
től s
össze
ereje
bírói
lére
állé
en d
és 1
kása
utez
vanc
rőne
lett
ol f

Életmentő

gyakran a pontos óra.

Valódi

schweizeri Remontoir zsebóra

kítünnöminőségben

három forint

(és a postaköltség)

utánvét mellett rendelhető

SERÉNYI órasnál

Budapest, VII. Erzsébet-körut 28. sz. l. e. n.

Képes árjegyzék ingyen.

TROPON-SÜTEMÉNYEK leg

szilveszteresebbek és a leg táplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teásütemény, nagy fehérnye tartal-
mánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZER SÜLT táp

lább a közönséges kétszersültöél. Tej, kávé,
bor mellé a legjobb sütemény egészséges és
betegnek számára.

TROPON-KARLSBADI-

KÉTSZER SÜLT zsirtalan és azért
igen könnyen emész-
tendő sütemény gyöngygyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-

KÉTSZER SÜLT elenyésző cseke'y
liszt-tartalma és
nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbeteg
legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerben kaphatók.

Utbaigazítást ad: **Dr. RÖDER és TSA.**

Dr. LASZLO FRIGYES, osztr. magy. Tropon-
Budapest, VI. Gyár-u. 7. és tápliszit-gyárai
urg-B Klosternebu

1539.v. k. szám.

1901.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V.
1028/31901 számú végzése folytán
közhírre tétetik, miszerint Debreczeni
ref. egyház részére Kiss József Sesta
kerti lakostól 6000 kor. fill. tőke,
ennek 1901 évi május hó 11 napjá-
tól számítandó 6% kamatai és eddig
összesen 162 kor. 26 fill. porköltség
erejéig 1901 évi április hó 16-án
bíróilag felülfoglat és 985 kor. fill.
létre bocsútt butorok és egyebekből
álló ingóságok 1901 évi nov. hó 22-
én d. e 10 órakor kezdetét veendő
és 1-ször Sesta-kertben alperes la-
kásán, azután Debreczenben Csapó-
uteza 51 sz. alatt megtartandó nyil-
vános bírói árverésen, a legtöbbet igé-
zőnek azonnali készpénz fizetés mel-
lett szükség esetén becsáron alól is
el fognak adatni.

Debreczen 1901 évi okt. hó 28.

Sugar Gyula,
bírói kiküldött.

Fernolendit

Czipökenöcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőri-
Alapítottatott 1832. tartóssá teszi. Mindenütt kapható.

Gyári raktár: Wien., I. Schuerstrasse Nr. 21.

JEGYZÉKE

az 50,000 nyereménynek

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb
esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
Készpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	1 " "	80000
	1 " "	70000
	2 " "	60000
	1 " "	40000
	3 " "	30000
	1 " "	25000
	7 " "	20000
	3 " "	15000
	31 " "	10000
	67 " "	5000
3 " "	3000	
432 " "	2000	
763 " "	1000	
1238 " "	500	
90 " "	300	
31700 " "	200	
3000 " "	170	
4000 " "	130	
50 " "	100	
3000 " "	80	
2000 " "	40	

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160, 000**

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Öt és fél millió koronánál többet nyer-
tek nálunk nagyrebecsúlt vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a
mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely
nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az
összes sorsjegyek fele nyer a mellekelt sorso-
lási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió
160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsol-
nak ki. Az egész vállalat állami felügyelet
alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek ter-
szerü betéjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	—,75	vagyis	1.50 korona
egy negyed (1/4) " "	1.50	" "	3.— " "
egy fél (1/2) " "	3.—	" "	6.— " "
egy egész (1) " "	6.—	" "	12.— " "

A sorsjegyeket utánvéttel vagy a pénzbe-
küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos terve-
zet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azon-
nal, de legkésőbb

f. év november hó 21-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. é Társa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Fő árudánk osztálysorsjáték osztályai

1. Váci-körut 4.
2. Muzeum-körut II.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törleendő
melletk. bankj.-ben bélyegben

Pontos cím

AKACIA - SZAPPAN - KÖSZYENY ÉS CSUZ ELLEN - RÉPAPÁTOR - KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZET ÉS SANATORIUM (Cottage)

POZSONY

Cyborus-hegyi fehérszobor, pormentes és szélvédett. 200 kilométerrel 1900-1901-ig a legújabb hegyi utak. Szigorúan indokolt szigorú kezelés. Legmodernebb konyhák. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Egész éven át nyitva. Prospektust és felvidékosítást küld.

Lanningene a legkedveltebb és legelőnyösebb adószóke, barna és fekete. - Ár 9 korona.

A azajnak és fogaknak legelőnyösebb az **OSAN** K. 1.76 és 66 fill.

RÓZSATEJ a legjobb és legelőnyösebb szőlő-szár. 1 üveg 2 korona. Ehhez hygien, szeszszappan 60 fill. 1

Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

SCHWANHÄUSSER irodai cikkek

RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

Altalános tudni való, hogy a szépség elérésére és formálására a legkiválóbb és legbiztosabb a **FÜLDES-FÉLÉ**

MARGIT KREM

Ára: 2 kor., az üveg 1 kor., szappan 70 fill., puder 1.20 kor.

Készít: FÜLDES MELÉNYEN gyógyszerész ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

PLATSCHEK VILMOS elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza

Budapest, IV. Központi Városház.

Párisi kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT

Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét, fekete fényt ad és a bűrt is tartóssá teszi.

Alapítástól 1832. - Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. - Mindenütt kapható

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR (ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)

Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Rókus-kórhózzal szemben.)

Sérvtörök, műlábak, műkezek, stb. Orvos-szükségelt műszerek, kétszeres, kétféle, stb. szettek.

Dr. Gummi és hálhólyag különlegességek.

Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU-FÉLÉ COGNAC A LEGJOBB!

Várgyógyítás - Hemopatia

Feltalálja és egyedül képviselője:

Dr. **KOVÁCS J.** egyet. orvost. Budapest, V., Váci-körút 18.

ismertető füzet 1 kor. bérmentve.

28 ÉV ÓTA!

AZ ELISMERT LEGJOBB **MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA**

MAUTHNER ÖN

CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZALODA

Szálloda: SIMON PÁL BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 29.

100 szoba 1 frtől feljebb kiszolgálással együtt. Rádók, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Grszébet-körút 9-11.) találkozunk.

Estéknél honvédeknek.

BAYER-féle

MAGYAR TURISTA-TAPASZ tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen legjobb és legbiztosabb szer. - Egy tekercs ára 80 fillér, 1 kor. becsüldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Andrásy-út 84.

Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

HIRDETÉSEKET ÉS REKLÁMOKAT azokról, pontosan és legelőnyösebben közöltet az ország lapokban az

ALTALANOS TUDÓSÍTÓ hirdetői osztálya Budapest, VII., Erzsébet-körút 84.

Teljesítmény: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangú kő és hóvíz gyógyfürdő, pártfalú gőzfürdővel, legmodernebb lezuhányókkal, pompás ásványvíz-veszodák, kő- és kádifürdőkkel, - 200 kényelmes lakosztállyal.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

The Gresham életbiztosító társaság

Magyarországban működik 1865 óta.

Igazgatósg a farsulgi sájt palotájában Budapest, Erzsébet körút 56.

Dr. Kovács KÉZPASZTA

csak a fülhaldatko védjeggyel való, 3 nap alatt minden kezét gyönyörű és fehérre varázsol.

Egy üveg 1.20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.

Fő- és széküldési raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyóg. és illatszertár, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám.

Megjelenet "TOLETTÉ TITKOK" kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VALVAT

BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN

Kárpáti IBOLYA-ILLAT a legdivatosabb és legkedveltebb **PARFUM**. - Ár 4 korona.

JENCS-féle MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID lovak és szarvasmarháknak

Gardaságban belkötőbe felbű.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megerősíti a lábak mozdulását, az intáglást és az n. pókosodást. - Ár 2 korona. Postán 2.80 kor. becsüldése után bérmentve küldi.

JENCS VILMOS gyógyszerára BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arc krém 2 kor. Kaphatók a gyógyszerárakban. Készít: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTÁN BELA** gyógyszerárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat legelőnyösebb és legdivatosabb eszközöket **RÉSZELETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország és németország és legelőnyösebb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEZEDEN

Árjegyzék 2000 kóppal ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE „Le Délice” legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szívarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigaretta a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

Különlegességek gyártmányait

Szivattyúk és Mérlegek mindenféle minden czéira

I. Walfischg. 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANTAL EGGER